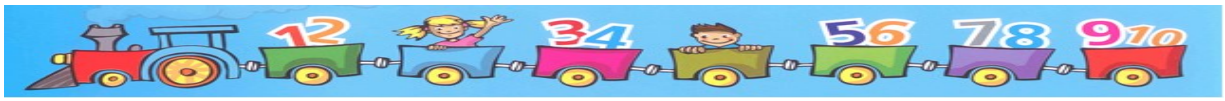
ČÁST: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název programu:

MÁMO, TÁTO, CHCEME POZNÁVAT SVĚT
A SVÝMI PŘÍBĚHY ŽIVOT VYPRÁVĚT

Hlavní cíl našeho ŠVP pro předškolní vzdělávání : Položit základní kamínek vzdělání v životě každého malého človíčka.

Mašinka nám přiváží vagónky plné radosti, vědomostí, zážitků a nových aktivit.

Vzdělávání je zaměřeno na ekologické a etické činnosti a péči o životní prostředí.
Při poznávání světa je využíváno převážně prvků dramatických, hudebních
a výtvarných, děti se učí hrou a formou spontánního a prožitkového učení.

Vize mateřské školy:

Mateřská škola ve spolupráci s rodinou je základním kamínkem ve vzdělávání malého človíčka...

Mise mateřské školy:

Pro učitelku je vždy nejdůležitější, co prožívá a cítí každé jednotlivé dítě, protože:
„ Chceme – li vychovat šťastné a spokojené děti, citlivé a vnímavé ke svému okolí,
musíme jim takové prostředí nejdříve sami vytvářet.“

Vzdělávání podporuje komplexní rozvíjení všech gramotností

Identifikační údaje

Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Základní škola Na Slunci

ČÁST: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Jihlava, Nad Plovárnou 5, příspěvková organizace
ADRESA ŠKOLY: Nad Plovárnou 4494/5, Jihlava, 58601
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Jiří Šaufl
VEDOUCÍ UČITELKA MŠ: Bc. Eva Hintnausová
KONTAKT: e-mail: skola@zsplovarna.ji.cz, web: www.zsplovarna.ji.cz
IČ: 47366354
RED-IZO: 600117316

součásti školy:

Základní škola	IZO 108 047 644
Mateřská škola	IZO 181 071 525
Školní družina	IZO 118 700 367
Školní klub	IZO 150 012 756
Školní knihovna	IZO 170 100 430
Školní jídelna	IZO 103 191 810

Zřizovatel: Statutární město Jihlava

ADRESA ZŘIZOVATELE: Masarykovo nám. 97/1, 58628 Jihlava

KONTAKTY:

Telefon:
567 167 111 (ústředna)
567 167 141 (sekretariát primátora)
567 310 044 (fax)
WWW: http://www.jihlava.cz
E-mail: epodatelna@jihlava-city.cz
IČO:00286010
DIČ:CZ00286010
Bankovní spojení - číslo účtu: 0000001466072369, kód banky: 0800

Vydává Základní škola a mateřská škola Jihlava, Nad Plovárnou 5 dne 17. srpna 2015 pod č. j. ZSPLOV 94/2015 ve znění úpravy ředitele Základní školy a mateřské školy Jihlava, Nad Plovárnou 5, příspěvková organizace Opatřením č.9/2 s účinností od 1. září 2021.

PLATNOST OD: 1. 9. 2021

VERZE ŠVP pro předškolní vzdělávání: Opatření č. 9/2 ředitele ze dne 25. srpna 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ MŠ: 26. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ ZŠ: 30. 8. 2021

Informační seznámení provozního personálu: 30. 8. 2021

.....

Mgr. Jiří Šaufl

Při všech činnostech v průběhu dne prolínají cíle **rozvojové, hodnotové a postojové.**

Ptáme se: Co se dětí učí, jaké kompetence si právě rozvíjejí? S jakou lidskou a morální hodnotou se setkávají? Mají prostor pro samostatnost a komunikaci? Mohou ovlivnit chod věcí kolem sebe? Vědí, že mají svá práva, ale také povinnosti? Rozumí tomu, že se mohou samostatně rozhodnout, ale každý také za své chování a jednání nese zodpovědnost?

NABÍDKA ŠKOLY

- POSTUPNÁ ADAPTACE, PŘÍJEMNÁ ATMOSFÉRA
- V RÁMCI JEDNOHO PRÁVNÍHO SUBJEKTU KVALITNÍ PŘÍPRAVA DĚTÍ NA VSTUP DO ZŠ – výběr ZŠ dle volby a potřeb rodičů a dětí
- VELKÝ PROSTOR PRO ROZVÍJENÍ POHYBOVÝCH AKTIVIT V NOVÉ MŠ, V TĚLOCVIČNĚ ŠKOLY, NOVÉ ZAHRADĚ MŠ I CELÉM AREÁLU ZDRAVÍ,
  zaměření na míčové hry v souladu s projektem školy ,,volejbalová škola“
- ODBORNÁ LOGOPEDICKÁ PÉČE A PREVENCE přímo v MŠ
- MOŽNOST VYUŽÍVÁNÍ KNIHOVNY ZŠ I MĚSTSKÉ KNIHOVNY v Jihlavě,
  výborné podmínky pro rozvíjení předčtenářské gramotnosti
- PLAVECKÝ VÝCVIK
- SEZNAMOVÁNÍ S AJ V RÁMCI PROJEKTU JAZYKY HROU
- ROZŠÍŘENÁ HUDEBNÍ PRŮPRAVA
- DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ
- MNOHO AKCÍ – divadla, besídky, tvoření, karneval, exkurze, rozloučení s předškoláky, výlety, soutěže, zdobení stromečku, olympiáda, spolupráce s Policií…
- ZÍSKÁVÁNÍ KOMPETENCÍ:
  - k učení
  - k řešení problémů
  - kompetence činnostní a občanské
  - kompetence komunikativní
  - sociální a personální

Oblasti vzdělávání: Dítě a jeho tělo
Dítě a jeho psychika
Dítě a ten druhý
Dítě a společnost
Dítě a svět

HLAVNÍ CÍLE:

- **ROZVÍJET KOMPLETNĚ CELOU OSOBNOST DÍTĚTE,**
  vytvářet podmínky pro osobnostní rozvoj a individualizaci každého jednotlivého dítěte, klást důraz na rozvoj osobnosti, nikoli na výkon
  = OSOBNOSTNĚ ORIENTOVANÝ MODEL

- **neustále upřednostňovat pohybové aktivity dětí v průběhu celého dne**
- **upevňovat přátelské vztahy mezi dětmi**

- **vytvoření základních pravidel chování spolu s dětmi (klást velký důraz na pomoc druhému, umění domluvit se, způsob a nutnost omluvy, respektovat druhého, zvyšovat sebevědomí a samostatnost dětí pochvalou, usměrňovat chování dětí….)**
- **sebeobsluha a hygienické návyky**
- **vytvářet kladný vztah k vytvořeným hodnotám**
- **pochopit a uvědomovat si význam zdravého životního prostředí ve vazbě na život člověka**

SPECIFICKÉ CÍLE:

- vytvářet podmínky a podnětné prostředí pro učení a šťastné a spokojené děti v MŠ – citová a etická výchova
- učit děti základům kladných společenských hodnot
- navodit učení na základě prožitku a zkušenosti dětí, vždy zásadně formou hry
- individuálně sledovat děti, snažit se u každého vytvořit kompetence přiměřené jeho možnostem, posilovat sebevědomí a samostatnost, výsledky pravidelně zaznamenávat a hodnotit
- rozvíjet smyslové vnímání, polytechnické činnosti, nové digitální technologie a logické myšlení v rámci projektu ,,malý šikula“
- vytvářet podmínky pro informatiku, kritické myšlení, předčtenářské a předmatematické kompetence
- vytvářet optimální podmínky pro děti mimořádně nadané a děti se speciálními vzdělávacími potřebami v kvalitě a míře, kterou potřebují
- vést děti ke globálnímu a multikulturnímu pohledu na svět

Obsah ŠVP PV

Obsah

Identifikační údaje 2
Obsah..... 6
1. Obecná charakteristika školy 7
2. Podmínky vzdělávání 7
3. Organizace vzdělávání 10
4. Charakteristika vzdělávacího programu 11
5. Vzdělávací obsah 13
6. Metody a formy práce 15
7. Evaluační systém 16
8. Vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných 16
9. Vzdělávání pro dvouleté děti 19
10. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka 27
ZÁVĚR

Přílohy:
plán pedagogické podpory
individuální plán
pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

1. Obecná charakteristika školy

Počet tříd	6
Počet dětí	maximálně 150

Mateřská škola je vybudovaná jako nadstavba stávající školní jídelny v krásném, nově opraveném areálu Základní a mateřské školy Nad Plovárnou v Jihlavě, v žádané lokalitě Na Slunci. Je zde velmi dobrá dopravní obslužnost i parkování, blízkost centra města nabízí mnoho kulturních a společenských podnětů k různým aktivitám a současně je mateřská škola obklopena Areálem zdraví s krásným přírodním prostředím a několika dětskými hřišti, které tvoří lákavou nabídku k pohybovým a environmentálním činnostem. Pro děti je k dispozici také tělocvična základní školy a dopravní hřiště, nedaleko se nachází lesopark Heulos se ZOO, která rovněž nabízí mnoho výukových programů a dalších možností vzdělávání pro děti.
Mateřská škola je součástí Základní školy a mateřské školy Jihlava, Nad Plovárnou 5, příspěvkové organizace a řídí ji ředitel školy a dále v kompetencích delegovaných ředitelem školy vedoucí učitelka mateřské školy.
Mateřská škola pracuje podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání - ŠVP PV v návaznosti na Rámcový program pro předškolní vzdělávání - RVP PV a je v souladu a součástí ŠVP ZŠ Nad Plovárnou. ŠVP PV je dále rozpracován učitelkami do jednotlivých třídních vzdělávacích programů - TVP.
ŠVP PV je zveřejněn na přístupném místě v budově mateřské školy.
Aktualizace ŠVP PV budou vždy probíhat nejpozději do konce září příslušného školního roku.

2. Podmínky vzdělávání

Personální

Počet pracovníků	17
Počet pedagogů	13
VŠ vzdělání	9
Speciálních pedagogů	2
Speciálních logopedů	1
Logopedických asistentů	4
Kvalifikace	100%
Průměrný věk pedagogů	35

Přijímání dětí

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí ustanoveními § 34 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění.

Děti jsou přijímány do mateřské školy prostřednictvím zápisu. Ředitel školy stanoví po dohodě se zřizovatelem místo a termín zápisu a kritéria k přijímání dětí pro následující školní rok. Informace zveřejní nejpozději jeden měsíc před termínem konání zápisu v regionálních médiích a na webových stránkách školy. Tiskopis žádosti o přijetí je k dispozici na webu školy nebo přímo k vyzvednutí v tištěné podobě ve škole. Zákonný zástupce si k zápisu přinese řádně vyplněnou žádost opatřenou potvrzením lékaře s údajem o očkování dítěte.
O přijetí dítěte rozhoduje ředitel školy, který může rovněž stanovit zkušební dobu pobytu dítěte v MŠ, která nesmí přesáhnout 3 měsíce.
Dítě může být přijato do mateřské školy i v průběhu školního roku, pokud je v mateřské škole volné místo.
Zařazování dětí do tříd je v kompetenci ředitele školy ve spolupráci s vedoucí učitelkou mateřské školy, hlavním kritériem je věk dítěte v souladu s vyhláškou č.14/ 2005 Sb.

Naplněnost mateřské školy
Nově otevřená mateřská škola nabízí v tomto školním roce dostatečně volnou kapacitu pro všechny zájemce o předškolní vzdělávání a v souladu s legislativními předpisy pro mateřské školy. Nově byly vybudovány 4 třídy s kapacitou 100 míst pro děti, k dispozici jsou také stávající 2 třídy s kapacitou dalších 50 míst.

Materiální podmínky – zcela nová mateřská škola je vybavena novým nábytkem, hračkami i pomůckami, které budou pravidelně doplňovány a dle potřeby obměňovány. v souladu s moderními požadavky na vzdělávání dětí v mateřských školách. Nově je vybudována a doplněna novými herními prvky také zahrada pro děti. Veškeré hračky, pomůcky, zařízení i vybavení mateřské školy i zahrady je v souladu s bezpečnostními a hygienickými podmínkami.

Životospráva
Děti mají k dispozici po celý den pitný režim v podobě čaje ve várnicích s výpustným ventilem, kde se mohou samy v průběhu dne dle svých potřeb obsloužit, malým dětem pomáhají učitelky.
Denní režim plně respektuje potřeby a vývojové i individuální zvláštnosti dětí, velký důraz je kladen obzvláště na dostatek pohybových činností, vyváženost spontánních a řízených aktivit a dostatečný prostor pro pobyt venku, v letních měsících a za příznivého počasí minimálně 2 hod., v ostatních případech dle počasí. V případě vhodného počasí mohou být také řízené vzdělávací činnosti plněny v souladu s tímto ŠVP PV při pobytu venku. Důvodem k vynechání pobytu venku je pouze silný déšť, mráz nebo vítr a také nadměrné znečištění ovzduší – smog.

Psychosociální podmínky
Jsou zajištěny střídáním rušných a klidných aktivit, od ranních her příležitosti k různým dětským aktivitám (výběr her dle vlastního výběru, spolupráce při námětových hrách, schopnost domluvit se, pravidlo 3, které vede u starších dětí k samostatnosti při rozhodování). Rodiče se mohou podílet na dění v MŠ (svými příspěvky, seznámením s prostředím v MŠ, ukázky práce - Vánoční besídka, Den matek, Den otevřených dveří apod.). Snažíme se vlídným přístupem vytvářet bezpečné prostředí pro děti
a pravidla spolupráce dětí, učitelek, rodičů i ostatních účastníků provozu naší mateřské školy.

Řízení školy

Management školy motivuje zaměstnance ke kvalitním pracovním výsledkům, vytváří optimální podmínky pro všechny zaměstnance. Ředitel školy předává informace vedoucí učitelce MŠ, která informuje pedagogické i provozní zaměstnance na pedagogických a provozních poradách. Kontrolní činnost je prováděna vedoucími pracovníky a to jednak náhodnými vstupy v průběhu vzdělávání a dále hospitacemi na základě stanovených kritérii pro hospitační a kontrolní činnost. Management stimuluje zaměstnance tak, aby všichni společně vytvářeli příjemné klima, kulturu, dobrý chod a jméno školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

DVPP probíhá v souladu se záměry a cíli školy v návaznosti na osobní zaměření a požadavky zaměstnanců a s přihlédnutím k ekonomickým a provozním možnostem školy.
Pedagogové se vzdělávají na školeních i formou samostudia, které je zpravidla stanoveno na dobu vedlejších prázdnin.
Vytváříme podmínky pro učící se organizaci, kde si pedagogové získané informace, poznatky a dovednosti ze školení a samostudia navzájem předávají a konzultují.
Všichni zaměstnanci školy pracují na svém odborném růstu.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných:

O rozvoji a pokrocích dětí vedeme pravidelné záznamy, v případě potřeby spolupracujeme po konzultaci s rodiči s odborníky - speciální logoped, SPC, PPP apod.
Vytváříme individuální podmínky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, (vhodné hry, individuální přístup, individuální plán).
Snažíme se vytvářet také podmínky pro děti mimořádně nadané – rozvoj talentu v oblasti hudební, výtvarné, dramatické, jazykové - výuka AJ apod.

Stravování

Stravování zajišťuje školní jídelna, jejíž činnost vykonává ZŠ a MŠ Jihlava, Nad Plovárnou 5. příspěvková organizace.
Po celý den je zajištěn pitný režim, 3x denně podávána hodnotná a vyvážená strava dle doporučených norem a předpisů: přesnídávka, oběd, odpolední svačina.
Pokud je dítě přítomno v době podávání jídla v mateřské škole, stravuje se vždy na základě ustanovení § 4 odst. 1 vyhl. č.14/2005 Sb.

3. Organizace vzdělávání

a) zařazování do tříd na základě vyhl. Č 14/2005 Sb., §1a

Do jedné třídy mateřské školy lze zařadit děti různého věku.
O zařazování dětí rozhoduje ředitel školy ve spolupráci s vedoucí učitelkou. Na základě tohoto rozhodnutí budou děti, které plní povinnou předškolní docházku s přihlédnutím k jejich požadavkům a vzdělávacím potřebám důležitým pro vstup do ZŠ umístěny do jedné třídy a ostatní děti budou zařazeny dle věku do dalších tříd, kde se budou vzdělávat společně.

Seřazení tříd dle věku dětí – Včeličky,Sovičky, Berušky, Motýlci, Rybičky, Žabičky.

b) provoz mateřské školy
Provoz mateřské školy je celodenní, **rozsah provozu je uveden v provozním řádu školy.** Děti přicházejí do MŠ v rozmezí od 6.00 hod. do 8.00 hod., odcházejí buď po obědě od 12.00 – 12.30, nebo po odpočinku po 14.00 hod. V případě potřeby změny příchodu nebo odchodu se rodiče předem domluví s vedoucí učitelkou nebo učitelkou ve třídě s ohledem na organizaci denních činností. Rodiče jsou povinni respektovat provozní dobu MŠ, zejména vyzvedávání dětí, kdy pozdější odchod po ukončení provozu lze chápat jako porušení školního řádu a při opakovaném porušení může být dítě vyloučeno z MŠ, bližší podrobnosti organizace provozu upravuje **Provozní řád školy.**
Bezpečnost dětí a personálu MŠ je chráněna videotelefonem s elektrickým odemykáním, rodiče se ohlásí do telefonu a učitelky jim umožní přístup do objektu MŠ. Je zakázáno vpouštět do budovy současně s rodiči cizí osoby.
Nepřítomnost dítěte v MŠ je rodič povinen co nejdříve omluvit, 1. den nepřítomnosti si může přihlášený oběd vyzvednout do vlastních nádob.
Do MŠ přicházejí děti **zdravé**, léky nepodáváme, výjimku tvoří pouze léky doporučené od pediatra na základě jeho písemného rozhodnutí – další informace jsou k dispozici **ve Školním řádu MŠ.**
Rodiče jsou povinni osobně předat dítě učitelce a rovněž si ho osobně vyzvednout. V případě potřeby mohou stanovit na základě zmocnění další osoby oprávněné k vyzvedávání. Pokud se jedná o nezletilé dítě, jsou povinni vyplnit „**Pověření k vyzvedávání dítěte nezletilou osobou**“ s tím, že jsou si plně vědomi případných rizik, která v tomto případě mohou nastat.
Rodiče jsou pravidelně **informováni o dění v MŠ na rodičovských schůzkách a průběžně také na informační nástěnce**, kde jsou umístěny všechny důležité dokumenty: **ŠVP, Školní řád, Směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání, Směrnice o školním stravování apod.**
c) režim dne

6.00 – 8.00 – příchod dětí do MŠ

6.00 - 8.30 - spontánní volné hry a aktivity dle vlastního výběru, individuální činnosti dle potřeby, vše v souladu se stanovenými cíli a záměry ŠVP

8.45 – 9.00 - hygiena, TV chvilka,
ranní svačina – děti se dle možností obsluhují samy
Po celý den je dětem k dispozici várnice s čajem.

09.00 – 09.45 – řízené vzdělávací činnosti dle TVP, plánů a záměrů každé učitelky

09.45 – 11.30 – pobyt venku na zahradě, školním hřišti nebo vycházka do okolí MŠ

11.30 – 12.00 – hygiena, příprava na oběd, oběd

12.00 – 12.30 – odchod dětí domů, ostatní děti příprava na odpočinek

12.30 – 14.00 – čtení před spaním, odpočinek, dle potřeby dětí spánek na lehátkách

14.00 – 14.15 – hygiena, odpolední svačina

14.15 – 17.30 – hry dle volby dětí nebo individuální činnosti dle plánování, v případě příznivého počasí možnost pobytu na školní zahradě do rozchodu dětí

4. Charakteristika vzdělávacího programu

a) VIZE mateřské školy

Mateřská škola ve spolupráci s rodinou je základním kamínkem ve vzdělávání malého človíčka…
Nabízíme každému jednotlivému dítěti s ohledem na jeho individuální a věkové zvláštnosti pestrou a vyváženou nabídku v kvalitě a míře, kterou potřebuje.

Osobnostně orientovaný model

ŠVP - Projekt - Mámo, táto, chceme poznávat svět a svými příběhy život vyprávět…

Vytváříme především kladný vztah ke kulturním a společenským tradicím našeho krajského města, posilujeme sounáležitost dětí s místem, kde žijí, ale snažíme se také dětem utvářet elementární povědomí o vlivu člověka na životní prostředí, nutnosti ochrany přírody, vedeme děti k tomu, že jsme součástí světa, živé i neživé přírody, rozmanitých národnostních kultur, života na naší krásné planetě Zemi.

a) MISE ŠKOLY:

Pro učitelku je vždy nejdůležitější to, co prožívá a cítí každé jednotlivé dítě, protože:
„Chceme –li vychovat šťastné a spokojené děti, citlivé a vnímavé ke svému okolí, musíme jim takové prostředí nejdříve sami vytvářet.“

b) CÍLE ŠKOLY:

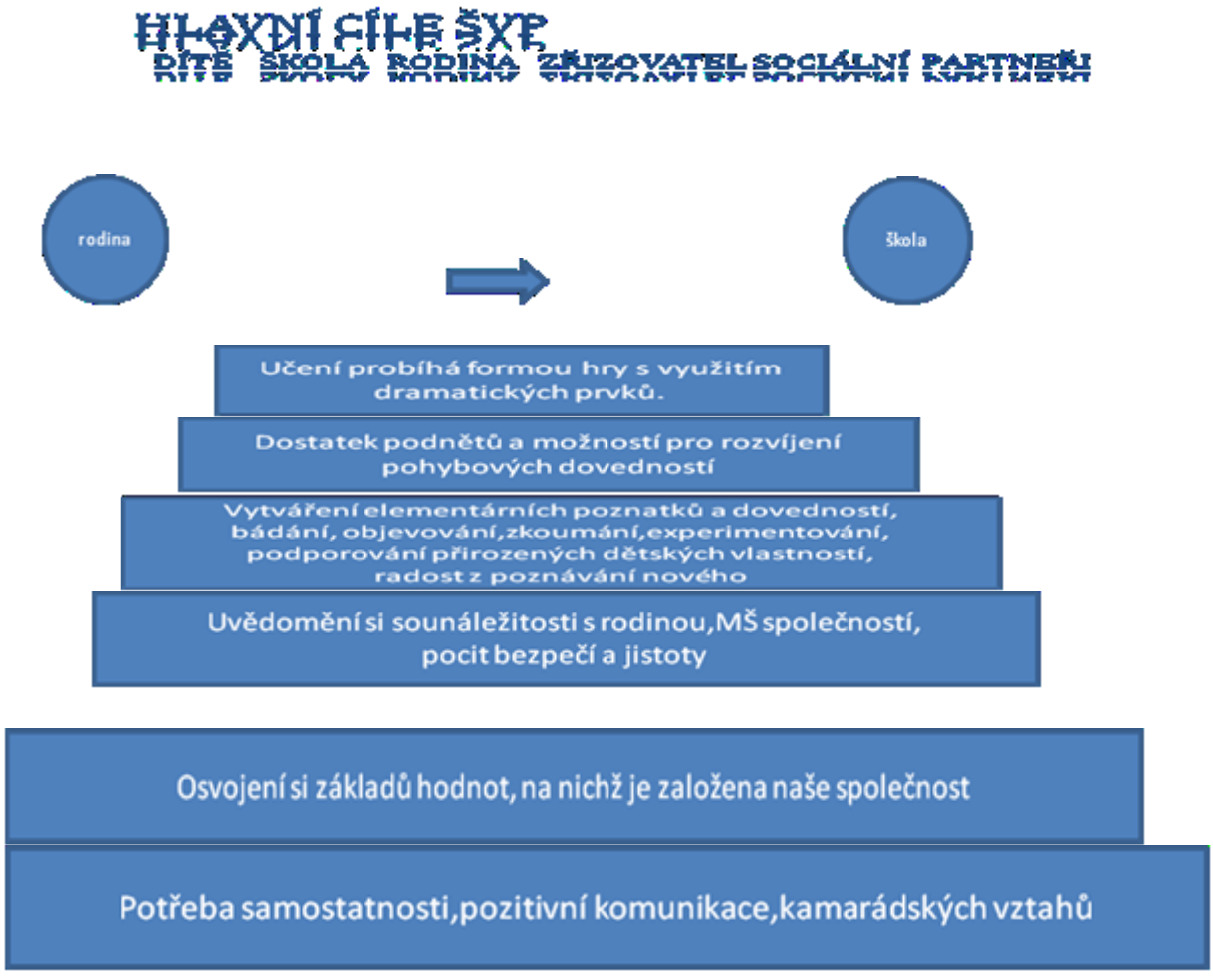
- **Vytvořit a rozvíjet předškolní zařízení, které podporuje harmonický rozvoj osobnosti dítěte ve spolupráci s rodinou, zajistit dětem kvalitní a pestrou nabídku vzdělávání.**

- **Poskytovat všem dětem možnost předškolního vzdělávání v našem městě, v případě zájmu v návaznosti na další základní vzdělávání v jednom právním subjektu.**

- **Vytvoření elementárních základů vzdělání a příprava na další optimální vzdělávání dítěte.**

- **Pochopit a uvědomovat si význam zdravého životního prostředí ve vazbě na život člověka.**

- **Vytvořit základní pravidla chování, utvářet kladný vztah ke všem hodnotám, vážit si výsledků lidské práce.**

c) vzdělávací cíle

Při vzdělávací činnosti vycházíme z individuálních potřeb každého dítěte, jeho vrozených možností, zájmů a spontánní iniciativy. Náš ŠVP umožňuje dětem rozvíjet své vzdělávání převážné formou prožitkového učení ve spontánních, ale i řízených činnostech a využívá dětské zvídavosti a radosti z objevování nových poznatků, dovedností a zkušeností.

Velký důraz klademe na přípravu dětí do školy a na děti s odloženou školní docházkou. Aktivně podporujeme děti se speciálními vzdělávacími potřebami přímo v prostorách naší MŠ, kde pracuje speciální logoped ve spolupráci s logopedickými asistenty, v rámci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami speciální pedagogové nebo u náročnějších specifik ve spolupráci s SPC a PPP.

K řešení speciálních vzdělávacích potřeb u dětí se snažíme velmi citlivě získávat rodiče, informovat je o možnostech a způsobech dalšího získávání informací a nutnosti individuálního přístupu a podpory dítěte ve spolupráci pedagogové, rodič, dítě a ostatní odborníci.
Snažíme se diagnostikovat děti **mimořádně nadané** a maximálně je rozvíjet dle jejich potřeb a našich možností. Ke všem dětem přistupujeme jako k talentovaným.

5. Vzdělávací obsah

Vzdělávací program je propojený kompaktní celek, který máme rozdělen do 4 hlavních bloků dle ročního období. Mašinka z celého světa nám přiváží vagónky plné vědomostí, zážitků a nových aktivit z pěti oblastí vzdělávání:

Dítě a jeho tělo – oblast biologická
Dítě a jeho psychika – oblast psychologická
Dítě a ten druhý – oblast interpersonální
Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní
Dítě a společnost – oblast environmentální

Jednotlivé tematické bloky jsou rozpracovány do 10 tematických částí.
Pro každý blok si stanovíme cíle a přepokládané kompetence a úpravy provádíme dle aktuálních požadavků, potřeb dětí a aktuálních událostí v našem městě, možností a nabídek našich sociálních partnerů a škol, a rovněž na základě vyhodnocení splněných cílů a kompetencí.

Tvorba obsahu vzdělávání ve třídách - TVP je v kompetenci učitelek, které si po koordinaci s vedoucí učitelkou stanoví vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku i očekávané výstupy – kompetence dětí v návaznosti na cíle ŠVP a v souladu s RVP PV. Učitelky mají dostatek prostoru pro rozvoj vlastní tvořivosti, uplatnění a realizaci svých nápadů a využívání silných osobnostních stránek i kompetencí.
Vzdělávací program:
„Mámo, táto, chceme poznávat svět a svými příběhy život vyprávět.“
„Mašinka z celého světa nám přiváží vagónky plné radosti, vědomostí, zážitků a nových aktivit.“

Integrované bloky a témata:
Vzdělávací program je propojený kompaktní celek, který máme rozdělen do 4 hlavních bloků dle ročního období. Jednotlivé bloky jsou rozpracovány do 10 tematických částí.

I. Blok - PODZIM - Září – JAK KOUZELNÁ MAŠINKA PŘIJELA DO ŠKOLKY

- **Říjen - JAK MAŠINKA POZNALA KAMARÁDY**
- **Listopad – JAK SE MAŠINKA PŘIPRAVOVALA NA ZIMU**

Charakteristika bloku: Začátek školního roku, adaptace v MŠ, pravidla soužití v MŠ, seznámení s prostředím MŠ, s kamarády, personálem a okolím MŠ, navazování komunikace. Děti jsou postupně vedeny k výtvarnému, hudebnímu a estetickému pohledu na svět.
Témata: lidské tělo, počasí, ovoce-zelenina, moje rodina, moje bydliště, stromy, ptáci, …

II. Blok - ZIMA
- **Prosinec – JAK SE MAŠINKA TĚŠILA NA VÁNOCE**
- **Leden - JAK MAŠINKA STAVĚLA SNĚHULÁKA**
- **Únor - JAK SE MAŠINKA TĚŠILA NA KARNEVAL**

Charakteristika bloku: Mikulášská nadílka, příprava na Vánoce, Vánoční besídka, dárky pro rodiče, oslava Vánoc v MŠ, výzdoba MŠ. Slavnostní stužkování předškoláků. Nové písničky, tanečky, básničky a pohybové hry. Přípravy na karneval v MŠ. Stavění sněhuláka, polytechnické činnosti, předčtenářská a předmatematická gramotnost, dramatizace pohádek.

Témata: Mikuláš, Vánoce, lesní zvířata, sporty, zima kolem nás, geometr. tvary, barvy, Divadlo Čert a Káča, Já jsem muzikant, zápis do ZŠ, karneval…

III. Blok - JARO
- **Březen – JAK SE MAŠINKA TĚŠILA NA JARO**
- **Duben - JAK MAŠINKA JELA ZA ZVÍŘÁTKY**

Charakteristika bloku: Příprava na Velikonoce, oslavy jara, pozorování přírody – rostliny, domácí zvířata, mláďata … Návštěva zoo, divadla. Výtvarné, pohybové, hudebně- pohybové činnosti, plánování, organizování a vyhodnocování činností, rozvíjení pravidel chování, získávání kompetencí k učení, komunikativních, činnostních i občanských.

Témata: znaky jara, Velikonoce, Den Země, ptáci, vesmír, pojmy den-noc, měsíc, rok, týden, zvířata a jejich mláďata, koloběh vody, moře, …

IV. Blok - LÉTO
- **Květen – JAK MAŠINKA POZNÁVALA PŘÍRODU**
- **Červen - JAK SE MAŠINKA TĚŠILA NA PRÁZDNINY**

Charakteristika bloku: Příprava na Den matek, školní výlet, loučení s předškoláky, tablo, spaní v MŠ. Výtvarné, hudební a dramatické činnosti. Besídka a dílna pro maminky. Práce s mapou a s globusem, živá i neživá příroda, vycházky do přírody.
Témata: rostliny a stromy, hmyz, neživá příroda, cestování a doprava, ČR, svět, …

Rodiče průběžně informujeme o vzdělávací činnosti a aktivitách na nástěnce, v případě potřeby také individuálně, na nástěnkách jsou umístěny rovněž výtvarné práce a pracovní listy dětí.

Plnění kompetencí:

k učení: dítě soustředěně poslouchá, objevuje, získává elementární poznatky o světě lidí, o kultuře a přírodě, učí se spontánně i vědomě

k řešení problémů: zpřesňuje si početní představy, při řešení problémů užívá logických a matematických postupů

komunikativní: děti hovoří ve větách, domlouvají se slovy i gesty, komunikují bez zábran nejen s dětmi, ale i s dospělými, učí se ovládat dovednosti předcházející čtení, psaní a počítání, využívají informace – knížky, encyklopedie, PC

sociální a personální: uvědomění si sebe sama, uplatnění základních společenských návyků dodržování pravidel chování

činnostní a občanské: dítě si uvědomuje svá práva i práva ostatních, dbá na osobní zdraví a bezpečí

PLÁNOVANÉ AKCE ŠKOLY

- návštěvy divadelních představení
- divadélka v MŠ
- filharmonie a hudební představení pro děti
- besedy a preventivní programy s Policií ČR, HZS
- výukový program v Nemocnici Jihlava
- dramaticko – výukové programy v městské knihovně
- předplavecký výcvik
- oslavy svátků – Mikuláš, Vánoce, stužkování předškoláků, karneval, Velikonoce, Den Země, Den matek, zdobení vánočního stromečku na náměstí
- návštěvy ZOO – environmentální výukové programy
- návštěva Muzea Vysočiny
- spolupráce se ZŠ Nad Plovárnou, ZUŠ, partnerskými SŠ a VOŠ v Jihlavě
- spolupráce s SPC a PPP
- účast v soutěžích a výstavách
- seznamování s AJ formou hry – součást ŠVP
- logopedické činnosti – součást ŠVP
- společná setkání s rodiči - besídky, pracovní a výtvarné dílny
- školní výlet
- ukončení školního roku – rozloučení s předškoláky, spaní předškoláků v MŠ
- akce dle nabídky v průběhu školního roku

6. Metody a formy práce

Dobrým předpokladem naší MŠ je, že pedagogové školy jsou plně kvalifikovaní pro předškolní vzdělávání a také jejich pedagogický styl, metody a formy práce velmi těsně souvisí s tím, jakým způsobem pedagog ztvárňuje vzdělávací obsah a naplňuje vzdělávací nabídku ve svém TVP.

a) pedagogický styl:

- efektivita vedení vzdělávacího procesu

- využívání metod podporujících kooperativní a prožitkové učení
- provádění diagnostiky individuálních vzdělávacích potřeb dětí
- uplatňování individuálně vhodných přístupů a postupů ve vzdělávání dětí

se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

- naplňování cílů TVP v souladu s požadavky ŠVP a TVP
- využívání moderních informačních technologií
- schopnost analýzy, vlastního hodnocení a sebereflexe
- aplikace poznatků pedagogiky a psychologie

b) vhodně uplatňované metody práce:

- pozorování, rozhovor, aktivizující metody, prožitkové a kooperativní učení
- spontánní sociální učení – přirozená nápodoba
- situační učení – založené na navození a využívání určité situace

c) formy práce:

- individuální, skupinové, kooperativní, projektové, frontální
- řízené činnosti
- spontánní i vědomé učení

7. Evaluační systém

Evaluaci na úrovni školy provádí ředitel školy, vedoucí učitelka provádí evaluaci na úrovni mateřské školy a k tomuto účelu zpracuje evaluační plán.
Pedagogové provádějí evaluaci a sebereflexi v rámci týdenního cyklu svých příprav a poskytnou vedoucí učitelce podklady pro roční evaluaci na úrovni svých TVP.

Oblasti evaluace:

1. cíle
2. podmínky a průběh vzdělávání
3. kvalita vzdělávacích programů – ŠVP, TVP a jejich soulad s RVP PV
4. výsledky vzdělávání – pokroky dětí - záznamy
5. hodnocení pedagogů
6. DVPP
7. spolupráce s rodiči, sociálními partnery
8. klima školy
9. naplňování individuálních vzdělávacích potřeb

8. Vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

RVP PV podporuje všestranný rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku a vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z tohoto důvodu

je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními pedagog plně respektuje, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.
Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.
Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.

  PLPP viz příloha č. 1

- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).

- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
IVP viz příloha č. 2
Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitele školy za spolupráce s vedoucí učitelkou MŠ, s pedagogy, popř. jinými odborníky;

- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitele školy ve spolupráci s vedoucí učitelkou, s pedagogy, s SPC, popř. jinými odborníky;

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky

- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí

- přiměřené vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost

- odpovídající vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám

- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);.

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s tablety, interaktivní tabulí - vzdělávací programy
- nabízenými specifickými činnostmi
- spoluprací se ZUŠ Jihlava

9. Vzdělávání pro dvouleté děti

V souladu s §34 zákona č.561/2004 Sb., jsou do MŠ přijímány děti od 2 do zpravidla 6 let, dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.
V současné době může být institucionální péče pro některé děti již od dvou let jejich věku velmi přínosná a pro jejich další vývoj velmi podnětná, a to z důvodu kompenzování případných nedostatků nebo potřeb v rodinném prostředí, kdy se může jednat o málo podnětné rodinné prostředí (např. způsobené nezaměstnaností nebo naopak velkou zaměstnaností rodičů, neúplnou rodinou, absencí sourozenců, nízkým socioekonomickým statusem rodiny nebo nevyhovujícím výchovným stylem). Zařazení dětí mladších tří let do instituce může rovněž rodičům poskytnout realistický náhled na vývoj jejich dítěte ve srovnání s vrstevníky a úroveň jeho dovedností a znalostí.

Celé období předškolního věku bývá označováno za kritické období pro rozvoj prosociálního chování a je velmi důležitým obdobím ve vývoji každého dítěte. Předškolní období je možné chápat v nejširším pojetí jako období dítěte od narození do nástupu do školy a rané dětství jako významnou etapu tohoto období, kdy se dítě osamostatňuje, odpoutává se od rodiny a prostřednictvím vrstevnické skupiny si uvědomuje vlastní osobnost. Právem se říká, že přirozené sociální prostředí vrstevníků činí mateřskou školu v současné době nenahraditelnou, což lze aplikovat i na dvouleté děti. Kvalitní předškolní vzdělávání dítě rozvíjí, motivuje, podporuje, čímž mu usnadňuje jeho socializaci v dalším životě a vytváří optimální předpoklady pro další vzdělávací cestu.

V naší MŠ jsme upravili podmínky vzdělávání ve třídách tak, aby bylo možné respektovat vývojová specifika těchto dětí, které ještě nemusí být dostatečně samostatné a mnohdy potřebují nejenom soustavnější dopomoc dospělých osob, ale též zvýšenou potřebu individualizované péče. Mateřská škola má k dispozici vhodné hygienické i materiální podmínky, tak, aby bylo možné zajistit zvýšené hygienické i materiální potřeby dětí, např. vhodný nábytek, hračky i didaktické a tělovýchovné pomůcky i vybavení umýváren včetně sprchovacích koutů, umyvadel a toalet. Pokud je dítě z rodiny zvyklé na používání nočníku, snažíme se postupně ve spolupráci s rodinou vést dítě k používání toalety. Aby nedocházelo k navýšení nákladů mateřské školy v souvislosti se zajištěním hygieny dítěte, učitelky se domluví s rodiči, že pokud dítě používá na spaní speciální hygienické potřeby, tak je rodiče dítěti připraví, stejně jako náhradní oblečení v případě nutnosti převléknutí.

Ve třídě pro dvouleté děti je speciálně upraven TVP v souladu se ŠVP, denní režim, respektujeme zvýšenou potřebu spánku dětí a zajišťujeme klidný prostor pro odpolední odpočinek. Rovněž děti mají delší časový prostor i pro stravování a sebeobsluhu, například při oblékání a svlékání. V této třídě je snížen počet dětí tak, aby do věku dovršení 3 let byl nejvyšší počet dětí 16, při maximálním možném překrývání přímé pedagogické činnosti obou učitelek. V případě potřeby je zajištěn další pedagogický nebo nepedagogický pracovník.

Děti ve věku 2 let jsou v jedinečné "kondici" otevřené hraní, vzdělávání a navazování kontaktů s vrstevníky. Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

1. chápajícím a láskyplném přístupu dospělých k dětem,
2. prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
3. místečko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
4. část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,

5. program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let,
6. pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
7. podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,
8. odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlit se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých části oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení navyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek,

voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání).

- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, střížky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písní podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvků i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- ✓ chůze do schodů i ze schodů
- ✓ překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- ✓ jízda na tříkolce
- ✓ stoj na jedné noze
- ✓ navlékání korálků
- ✓ napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- ✓ jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- ✓ převléknout se, rozepínat knoflíky
- ✓ samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- ✓ dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- ✓ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- ✓ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ✓ rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- ❖ nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.
- ✓ učit děti vyřídit jednoduché vzkazy
- ✓ vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- ✓ vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázky.
- ✓ nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- ✓ podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- ❖ reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- ❖ sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- ❖ vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho, co vidí na obrázku: rozvoj představivosti, paměti, myšlení, třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

✓ cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

❖ chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)

❖ chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního

❖ rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)

❖ rozlišuje barvy

❖ dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

✓ rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.

✓ rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.

✓ při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.

✓ rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnost.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

d) mluvit o sobě v první osobě

e) zná své jméno, pohlaví

f) dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- ✓ prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- ✓ podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- ✓ rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- ✓ podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- ✓ podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- ✓ rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- ✓ běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- ✓ vést děti k dialogu při hrách.
- ✓ hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- ✓ četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- ✓ půjčit druhému hračku
- ✓ dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- ✓ podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- ✓ vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- ❖ běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- ❖ navozovat radostnou náladu při přípravě svátků.
- ❖ podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- ✓ znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- ✓ zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- ✓ vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- ✓ přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- ✓ pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- ✓ hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- ✓ praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

- ✓ podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led…); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahoře, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

10. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, 2 že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.“.

ZÁVĚR

Mateřské a základní školy jsou v našem krajském městě důležitými vzdělávacími institucemi, které se stávají nedílnou součástí života Jihlavy a podporují kulturní i společenské tradice města, kde většina našich rodin žije a pracuje. Vytvořme dětem společně takový vzor a podmínky, aby si vážily místa, kde prožily své dětství, ale také, aby našly své místo v životě, i ve světě moderní společnosti.

Příloha č. 1

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte	
Škola	
třída	

Důvod k přistoupení sestavení PLPP	
Datum vyhotovení	
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	

I. Charakteristika dítěte a jeho obtíží
(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

II. Stanovení cílů PLPP
(cíle rozvoje žáka)

III. Podpůrná opatření ve škole
(Doplňte konkrétní postupy v těch kategorií podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky
(specifikace úprav metod práce se dítětem)

b) Organizace výuky
(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

c) Hodnocení dítěte
(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

d) Pomůcky
(didaktické pomůcky, pracovní listy, ICT technika, atd.)

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy
(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

V. Podpůrná opatření jiného druhu
(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

Vl. Vyhodnocení účinnosti PLPP Dne:
(Naplnění cílů PLPP)

Doporučení k odbornému vyšetření	Ano	Ne

	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Učitelka		
Pracovník ŠPP		
Zákonný zástupce		
Ředitel školy		
Vedoucí učitelka MŠ		

Příloha č. 2

Individuální vzdělávací plán

Školní rok	
Jméno	
Bydliště	
Škola	
Třída	
Učitelka	
Asistent pedagoga	
ŠVP	
Typ postižení	
Rozhodnutí o povolení vzdělávání IVP ze dne	

Pedagogická diagnostika

Závěry a doporučení speciálně pedagogického, popř. psychologického vyšetření

Vzdělávací cíle
Vzdělávání podle IVP v souladu s RVP PV. Snaha o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti dítěte, klíčových kompetencí a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti.

Vzdělávací obsah	
Hrubá motorika	

Jemná motorika	
Grafomotorika	
Komunikační schopnosti	
Rozvoj slovní zásoby	
Rozvoj prostorové orientace	
Sociální dovednosti, chování	

Organizace výuky

Pedagogické postupy, metody a formy práce

Doporučené kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky

Podpůrná opatření

Schválení IVP SPC

Seznámení rodičů /zákonných zástupců/ se IVP

Konzultace		
datum	**účastníci**	**podpis**

Příloha č. 3

Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

Zpracování PLPP a IVP je povinností učitelek dle RVP PV „Vzdělávání dětí se speciálními potřebami, novely školského zákona č. 82/2015 Sb., zejména z § 16 a z prováděcí vyhlášky č. 27/2016 Sb.
Cílem je zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

Na začátku školního roku, během měsíce září, nebo při nástupu nového dítěte do MŠ /po adaptaci dítěte cca 2 měsíce/ učitelka vyhodnotí potřebu podpůrných opatření na základě pozorování práce a hry dětí.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Po konzultaci s ředitelem a vedoucí učitelkou mateřské školy zpracovává učitelka PLPP /opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte/
  formulovat pozorované výukové obtíže, hledat možné intervence v oblasti forem a metod výuky, organizaci výuky a používaní pomůcek
- Hodnocení PLPP provádí učitelka průběžně a po 3 měsících konzultuje vyhodnocení s ředitelem školy a vedoucí učitelkou MŠ.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

- pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, požádá učitelka po konzultaci s ředitelem a vedoucí učitelkou MŠ zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů;
- na základě doporučení ŠPZ zpracovává učitelka IVP, konzultuje IVP se zákonnými zástupci dítěte, vedoucí učitelkou a ŠPZ nejpozději do 1 měsíce
- IVP průběžně hodnotí /minimálně 1x za 2 měsíce/ a konzultuje jej se zákonnými zástupci, vedoucí učitelkou, v případě potřeby se ŠPZ
- v případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga jej metodicky vede, úzce s ním spolupracuje při plánování činností a jejich vyhodnocení, dbá na zpracování potřebné dokumentace /zápisy v TK, vedení portfolia dítěte, konkretizovaný plán individuální práce k daným tématům/
- nemůže-li učitelka ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, informuje ředitele školy a škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, poskytne, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně
- shledá-li učitelka po konzultaci s ředitelem školy, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo

SPC. Obdobně postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.